

реалізації його компетенції, а тому здійснюється з урахуванням частини другої статті 19 Конституції України, тобто лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Таким чином, суб'єкт владних повноважень може бути позивачем у адміністративній справі лише у випадках, передбачених Кодексом адміністративного судочинства України.

Література

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-вр. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.
3. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97>.
4. Про об'єднання громадян: Закон України від 16.06.1992 № 2460-12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2460-12>.

УДК 343.5(043.2)

Дядюша А.Р., здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня,
Національний юридичний університет ім. Я. Мудрого, м. Харків, Україна
Ольховік М.В., викладач,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ФАКТОРИ ІСНУВАННЯ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА В УКРАЇНІ

Запозичення європейських традицій, розширення як правових та економічних можливостей, зміні виховання нового покоління, – домашнє насильство залишається «тривалою» проблемою в Україні навіть у ХХІ столітті.

Тільки у 2019 році ми можемо спостерігати перше рішення, прийняте Європейським судом з прав людини (далі – ЄСПЛ) щодо домашнього насильства в Україні. Справа «Левчук проти України», (заява № 17496/19) в якій позивачка посилаючись на ст. 8 ЄКПЛ, оскаржувала відмову видати наказ про виселення її колишнього чоловіка. У позовних вимогах виділила ставлення українських суддів щодо її справи: надмірний формалізм у рішеннях викликав в її колишнього чоловіка почуття безкарності, яке наражало її та дітей на ще більшу небезпеку. В результаті, ЄСПЛ визнав порушення [5]. Та чому це сталося тільки у 2019 році?

На основі Конвенції Ради Європи про запобігання насильства стосовно жінок і домашнього насильства та боротьби із цими явищами від

11 травня 2011 р., а також резолюції Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 р. № 70/1 про затвердження глобальних цілей сталого розвитку до 2030 в українському законодавстві впровадження ряд нормативно-правових актів: Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» в редакції від 01.01.2020 р. № 2229-VIII; Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» в редакції від 07.01.2018 р. № 2866-IV; Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» в редакції від 20.05.2014 р. № 5207-VI та інші.

Відповідно до ст. 126¹ КК України, домашнє насильство - це умисне систематичне вчинення фізичного, психологічного або економічного насильства щодо подружжя чи колишнього подружжя або іншої особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах, що призводить до фізичних або психологічних страждань, розладів здоров'я, втрати працездатності, емоційної залежності або погіршення якості життя потерпілої особи.

Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» також визначено об'єктивну сторону даного правопорушення, що включає у себе: а) економічне насильство; б) психологічне насильство; в) сексуальне насильство; г) фізичне насильство [7].

Слід детальніше зупинитися на останніх двох факторах (особі злочинця та особі жертви). Особа злочинця, у даних злочинах характеризується, як особа чоловічої статі, віком від 30 до 50 років та з мінімальною заробітною платою [1]. Виховання цих осіб у дитинстві здійснювалося або у сім'ях з низьким економічним благополуччям, або з насильством, яке викликало комплекси [3].

Щодо жертв насильства слід визначити їх як: безробітні жінки з патріархальним соціальним ладом у сім'ї та слабким, піддатливим характером. Внаслідок страху бути самотніми або сліпої любові до кривдника, готові терпіти грубе поводження до себе, рішення у важливих ситуаціях довіряють приймати другій половинці, не бажаючи сперечатися та викликати нові конфлікти, які і так агресивно закінчуються [1]. Жінки-жертви у більшості випадків не вірять у те, що у них є право на захист. Часто на них відбивається тяжкий стан, викликаний негативною оцінкою суспільства [3]. Тиск з боку правоохоронних органів, які намагаються вирішити справу за рахунок примирення жертви з кривдником, чим посилюють відчуття тривоги у жінки.

За рахунок зростання рівня правосвідомості серед населення України та збільшення інформування щодо відповідальності за його скоєння, кількість жертв, які звертаються до правоохоронних органів теж еволюціонує [2]. Дана тенденція помітна як за кількістю кримінальних

проваджень, які були відкриті за останні роки відповідно до ст. 126¹ КК України (у 2019 р. – 1068, а також від січня до жовтня 2020 р. – 1994) [7].

Отже, попри розроблення багатьох методик та концепцій по оцінці ризиків домашнього насильства проблема криється всередині. Так, як цей злочин, як і низка інших є соціальним, саме цей фактор є визначним при запобіганні даної агресії.

Література

1. Кримінологія / за заг. ред. Б.М. Головкина. Харків: Право, 2020. С. 303-317.

2. Віктимологія: навчально-методичний посібник / за ред. Н.І. Бумаженко. Вітебськ: УО «ВГУ ім. П.М. Машерова», 2010. С. 59-67.

3. Головкин Б.М. Як стають жертвами злочинів. *Проблеми законності*. Вип. 136. 2017. С. 161-172.

4. Юрченко О.Ю. Аналіз державної політики щодо захисту прав жертв від насильницьких злочинів. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2014. Вип. 12(2). С. 107-109.

5. Європейський суд з прав людини, справа «Левчик проти України» (заява № 17496/19) від 03.09.2020. URL: <https://www.echr.com.ua/translation/sprava-levchuk-proti-ukra%D1%97ni/> (дата звернення: 31.03.2021).

6. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України в ред. від 01.01.2020 № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text> (дата звернення: 31.03.2021).

7. Статистична інформація Генеральної прокуратури України: веб-сайт. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/1stat> (дата звернення: 31.03.2021).

УДК 35.076.13 (043.2)

Івашковський Р.І., аспірант
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ОБ'ЄКТИВНА СТОРОНА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ У ВИГЛЯДІ САМОВІЛЬНОГО ЗАЛИШЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ АБО МІСЦЯ СЛУЖБИ

Об'єктивна сторона адміністративного правопорушення – це система передбачених адміністративно-правовою нормою ознак, що характеризують зовнішню сторону проступку.

Адміністративне правопорушення у сфері військових адміністративних правопорушень, як будь-який акт вольової поведінки людини, є психофізичною єдністю зовнішньої (фізичної) і внутрішньої (психічної) сторін протиправного діяння. Зовнішня сторона – це прояв людської поведінки в об'єктивній дійсності, що виражається у формі дії